

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 540/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Romanom Tomanom, PhD., Advokátska kancelária, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia zákazu mučenia zaručeného v čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie zákazu mučenia zaručeného v čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 72/2008-2464 z 24. marca 2014 boli [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „obžalovaní“), stíhaní za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 Trestného zákona a oslobodení spod obžaloby podľa § 285 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), keďže nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý boli obžalovaní stíhaní. Sťažovateľ bol v označenom trestnom konaní v postavení poškodeného.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) odvolanie č. k. 2 Pv 951/07/3309-237 z 28. mája 2014 v neprospech obžalovaných, ktoré krajský súd uznesením č. k. 3 To 58/2014-2505 z 20. mája 2015 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Sťažovateľ je presvedčený, že krajský súd svojím rozhodnutím zasiahol do jeho práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušil aj zákaz mučenia (čl. 3 dohovoru). Podľa jeho slov „*oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu a konečné uznesenie Krajského súdu sú svojvoľné a nepreskúmateľné, keďže vychádzajú z logických excesov a z údajného skutkového stavu, ktorý nemá žiadnu oporu vo vykonaných dôkazoch a v podstatných okolnostiach sa opiera výlučne o obhajobné tvrdenia obvinených, ktoré v rozpore so zákonom nijako preverené neboli*“.

Sťažovateľ tvrdí, že „prehľadne označil svojvoľné závery súdov, poukázal na opomenuté skutočnosti a na ich význam pre rozhodnutie, čo Krajský súd v konečnom uznesení ignoroval a zatažil tak svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou“. Podľa jeho názoru „Oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu v spojení s konečným uznesením Krajského súdu nemožno považovať za správny, nakoľko skutkové zistenia sú v extrémnom nesúlade s vykonaným dokazovaním. Súdny zásadným spôsobom pochybili, keď skutkové zistenia o vine obvinených úplne ignorovali, hoci po zrušení odsudzujúceho rozsudku Okresný súd nevykonal žiadny dôkaz objektívne spochybňujúci tento dôkazný stav. Usvedčujúce dôkazy tak ostali neprávom opomenuté.“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „v žiadnom prípade... neobstoja špekulácie Krajského súdu, že svedkovia obžaloby mohli vypovedať nepravdivo, že poškodený sa mohol obvineným pomstievať a že mohlo ísť o zisťný zámer týchto svedkov, či že spolupracovali a sú spoločne trestne stíhaní, keďže sa tieto neprípustné domnienky zakladajú výlučne na účelovej a objektívne nepravdivej obhajobe obvinených“.

Navyše, sťažovateľ považuje konečné rozhodnutie vo veci za predčasné. Je toho názoru, že «Skončenie trestného konania aplikáciou zásady „in dubio pro reo“ v situácii dôvodne spochybnených, či priamo vyvrátených záverov oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu a pri možnosti (dostupnosti) vykonania ďalších dôkazov s relevantným vzťahom k veci a vylučujúcich možnosť použitia tejto zásady, za opory oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu v skutkovom stave, ktorý bol v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, resp. v časti priamo vykonštruovaný, predstavuje porušenie zákonom stanoveného postupu a základných práv poškodeného. Predmetný skutok nebol riadne súdmi vyšetrený a preto došlo k porušeniu práva poškodeného na účinné vyšetrenie vyplývajúceho z čl. 3 Dohovoru.

Základné práva poškodeného boli porušené aj nevysporiadaním sa (ignorovaním) s jeho argumentačnými tvrdeniami, ktoré mali bezprostredný vzťah k rozhodujúcim skutkovým okolnostiam, a aj od toho... sa odvíjajúcou arbitrárnosťou konečného uznesenia Krajského súdu, ktorým sťažovateľ v rámci všeobecného súdnictva, ako obeť

pripravovaného trestného činu proti jeho telesnej integrite, stratil možnosť poskytnutia spravodlivosti, ktorá mu bola zjavne odopretá.».

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že:

„1. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 58/2014 zo dňa 20. 05. 2015 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 58/2014 zo dňa 20. 05. 2015 sa zrušuje.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 5.000,- €, ktorú mu je povinný zaplatiť Krajský súd v Trenčíne do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. Romana Tomana, PhD., so sídlom Rudnayovo námestie 1, Bratislava, do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu návrhu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia

označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Predmetom sťažnosti podanej ústavnému súdu je namietané porušenie zákazu mučenia zaručeného v čl. 3 dohovoru a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015, ktoré sťažovateľ považuje za svojvoľné a nepreskúmateľné, pretože závery v ňom uvedené boli prijaté bez toho, aby sa konajúci druhostupňový súd riadne vysporiadal s argumentmi predstretými sťažovateľom, ktoré podľa jeho názoru vyvracali správnosť verdiktu prvostupňového súdu o oslobodení obžalovaných spod obžaloby.

Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015

Z citovaného znenia čl. 6 ods. 1 dohovoru jasne vyplýva, že jeho aplikovateľnosť prichádza do úvahy iba v prípadoch, keď sa ochrany poskytovanej týmto ustanovením domáha osoba vo svojej záležitosti a v súvislosti s rozhodovaním a rozhodnutím o jej občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nej. V prípade sťažovateľa išlo o trestné stíhanie týkajúce sa iných osôb – rozdielnych od osoby sťažovateľa, ktorý v tomto konaní vystupoval v pozícii poškodeného.

V rámci základného trestnoprocesného vzťahu existujúceho vo fáze súdneho konania je jednou zo strán obžalovaný so svojim právom na spravodlivé preskúmanie a rozhodnutie o oprávnenosti jeho trestného obvinenia a druhou stranou tohto vzťahu, ktorá uplatňuje trestné obvinenie, je prokurátor zastupujúci štát. V uvedenom základnom trestnoprocesnom vzťahu, v ktorom sa rozhoduje o otázke viny a trestu, má síce poškodený právo aktívne vystupovať pri zisťovaní skutkového stavu veci, nemá však postavenie strany oprávnenej uplatňovať trestné obvinenie (obdobne pozri napr. McKay-Kopecka proti Poľsku, rozhodnutie z 19. 9. 2006, č. 45320/99), preto pre uvedenú časť trestného konania nemôže disponovať právom na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru garantujúcim kvalitu súdneho konania.

Poškodený, ktorý má v trestnom konaní právo uplatniť nárok na náhradu škody a tento nárok uplatnil (§ 46 ods. 3 Trestného poriadku), je procesnou stranou v tzv. adhéznom konaní (prebiehajúcim kontinuálne so súdnym konaním o vine), v ktorom sa rozhoduje o ním uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom a v rámci ktorého mu je garantované právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozhoduje sa o občianskych právach poškodeného v rámci trestného konania – civilná vetva ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Tomu zodpovedá aj právna úprava a síce § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.

V zmysle uvedeného ustanovenia Trestného poriadku disponuje poškodený opravným prostriedkom len proti rozhodnutiu prijatému súdom v adhéznom konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody, v žiadnom prípade však nemôže napadnúť opravným prostriedkom rozsudok v časti týkajúcej sa rozhodovania o vine a treste obžalovaného (pri oslobodení obžalovaného spod obžaloby ide prakticky o rozhodnutie o vine). Právna úprava mu pre túto časť rozhodovania opravný prostriedok neposkytuje.

V intenciách uvedeného sa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poškodený v trestnom konaní pred príslušným súdom môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva, ktorým je uplatnený nárok na náhradu škody. Garancie poskytované citovaným čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručujúcim právo na spravodlivé súdne konanie sú teda v trestnom konaní vo vzťahu k poškodenému (uplatňujúcemu nárok na náhradu škody) limitované a poskytované len pre adhézne konanie týkajúce sa rozhodovania o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom.

Náležitú preskúmanie podozrenia zo spáchania trestného činu, teda vecne správne rozhodnutie o otázke viny a spravodlivé potrestanie páchatel'a nepredstavuje právo poškodeného, ale je oprávnením a povinnosťou štátu.

Z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Corbu proti Rumunsku (rozhodnutie z 31. 3. 2009, č. 27396/04, § 30 – § 33) vyplýva, že záruk poskytovaných ustanovením čl. 6 ods. 1 dohovoru sa nebude môcť dovoliavať ten poškodený, ktorý sa trestného konania zúčastňuje iba s cieľom prispieť k odsúdeniu obvineného.

Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovateľ sa ňou jednoznačne domáha uznania viny obžalovaných zo stíhaného skutku a ich potrestania. Jediná zmienka sťažovateľa, ktorou odôvodňuje prípustnosť aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, spočívala v tomto tvrdení: „*Uvedené právo sťažovateľa (právo na účinné vyšetrenie skutku, pozn.), vážnosť predmetného konania a priamy vplyv jeho výsledku na ďalšie jeho právo domáhať sa občianskoprávnou žalobou náhrady škody, ktorá zjavne nemá nádej na úspech v prípade neodsúdenia páchatel'ov inkriminovaného konania (de facto je trestné konanie priamo rozhodujúce preto to občianske právo sťažovateľa), odôvodňuje aplikovanie čl. 6 Dohovoru v jeho civilnej časti*“. Ani náznakom sa však sťažovateľ nezmieňuje, že by v rámci trestného konania, ktorého výsledok (uznesenie) napáda sťažnosťou pre porušenie jeho základných práv, uplatnil akýkoľvek svoj občianskoprávny nárok.

Nie je úlohou ústavného súdu v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zisťovať, či vôbec sťažovateľovi mohla reálne vzniknúť škoda uplatniteľná v trestnom konaní, aj keď sa to vzhľadom na skutočnosť, že stíhaný zločin sa nachádzal vo fáze prípravy, javí ako málo pravdepodobné, ale za rozhodujúci pre posúdenie sťažnosti v tejto časti ústavný súd považoval ten fakt, že absolútne prioritná argumentácia sťažovateľa spočíva v poukazovaní na dôkazy odôvodňujúce potrebu uznať obžalovaných vinnými zo zločinu kladeného im za vinu a na podľa neho neadekvátnu reakciu na tieto dôkazy zo strany všeobecných súdov, avšak bez nadväznosti na akékoľvek prípadné občianskoprávne súvislosti spojené s uvedeným trestným konaním.

Z týchto záverov teda vyplýva, že uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015 v časti rozhodnutia o vine, teda v časti, ktorou krajský súd potvrdil oslobodenie obžalovaných spod obžaloby, nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Navyše, ústavný súd mohol odmietnuť sťažnosť v tejto časti aj ako podanú zjavne neoprávnenou osobou, keďže sťažovateľ nebol osobou spôsobilou iniciovať napadnuté konanie krajského súdu (nemohol proti prvostupňovému rozhodnutiu podať riadny opravný prostriedok, keďže to neumožňuje platná a účinná právna úprava) a v konečnom dôsledku sa v tomto konaní vzhľadom na jeho podstatu nekonalo o jeho právach v relevantnom zmysle.

3. K namietanému porušeniu zákazu mučenia zaručeného v čl. 3 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015

Pokiaľ ide o namietaný zásah do práva sťažovateľa zaručeného mu čl. 3 dohovoru, jeho porušenie (zákaz mučenia) sťažovateľ vidí v tom, že zo strany všeobecných súdov nedošlo k účinnému úradnému vyšetreniu predmetnej trestnej veci, pretože tieto vychádzali zo skutkového stavu, ktorý nemal oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. bol s ním v

extrémnom rozpore, súdy opomenuli, resp. ignorovali sťažovateľom uvádzané skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, a navyše konečné rozhodnutie bolo podľa presvedčenia sťažovateľa predčasné, keďže závery oslobodzujúceho rozsudku boli podľa jeho názoru spochybnené alebo priamo vyvrátené a existovala možnosť vykonania ďalších relevantných dôkazov.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcej sa čl. 2 (právo na život), ako aj čl. 3 dohovoru vyplýva, že procedurálnou zložkou týchto úprav je aj povinnosť príslušných orgánov štátu účinne úradne vyšetriť namietané prípady ich porušenia a vyvodiť aj trestnoprávnu zodpovednosť voči tým subjektom, ktoré sa dopustili na iných takého konania, ktoré čl. 2 alebo čl. 3 dohovoru nepripúšťa, resp. zakazuje. Takéto vyšetrovanie by malo byť schopné viesť k odhaleniu a potrestaniu zodpovedných osôb (napr. prípad McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 18984/91 z 27. 9. 1995).

K pozitívnemu záväzku účinného úradného vyšetrovania vyplývajúceho z čl. 3 dohovoru sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal na viaceré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, a to Đurđević proti Chorvátsku, rozsudok č. 52442/09 z 19. 7. 2011; Assenov a ďalší proti Bulharsku, rozsudok č. 24760/94 z 28. 10. 1998; Šečić proti Chorvátsku, rozsudok č. 40116/02 z 31. 5. 2007; Okkali proti Turecku, rozhodnutie zo 17. 10. 2006.

Ústavný súd vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa uvádza, že všetky ním uvedené prípady (a mnoho ďalších) boli pred Európskym súdom pre ľudské práva iniciované sťažnosťami fyzických osôb, ktoré tvrdili, že vo vzťahu k ich osobám došlo zo strany orgánov verejnej moci alebo súkromných osôb ku konaniu, ktoré pociťovali ako mučenie, prípadne neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie či trest a až na základe takéhoto tvrdenia Európsky súd pre ľudské práva pristúpil ku skúmaniu správnosti, efektívnosti, účinnosti úradného vyšetrovania týchto prípadov. Elementárnym predpokladom úspešného uplatňovania ochrany práva vyplývajúceho z čl. 3 dohovoru, ktorým je zákaz mučenia, je teda tvrdenie o naplnení materiálnej stránky tohto článku, t. j. že k takému konaniu

v skutočnosti došlo. Podľa názoru ústavného súdu si to vyžaduje citeľná prevaha hmotnoprávneho charakteru označeného článku.

Je nepochybné, že v prípade sťažovateľa materiálny prvok tohto ustanovenia naplnený nebol. Už zo štádia trestnej činnosti, pre ktorú boli obžalovaní stíhaní, je zrejmé, že sťažovateľ ako potencionálna obeť nebol reálne vystavený pôsobeniu žiadneho z v tomto ustanovení (čl. 3 dohovoru) uvedeného konania zo strany orgánu verejnej moci alebo inej súkromnej osoby, resp. nijako v tejto súvislosti nemohol nepociťovať zlé zaobchádzanie s jeho osobou. Išlo o prípravu zločinu ublíženia na zdraví, t. j. nedošlo ani k jeho pokusu a už vôbec nie k jeho dokonaniu, a teda prípadné zamýšľané následky pripravovaného zločinu, ktoré by akokoľvek negatívne dopadali na sťažovateľa v reálnom čase, nenastali. Pri príprave zločinu ide len o vzdialené nebezpečenstvo, že nastane následok, ktorý je znakom skutkovej podstaty trestného činu (zločinu).

Prípadné naplnenie znakov mučenia sťažovateľa tým, že sa dozvedel o pripravovaní protiprávneho činu na jeho osobu, sťažovateľ žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázal. Z obsahu sťažnosti nevyplýva žiaden presvedčivý dôkaz, že by skutočne došlo k nejakému faktickému konaniu proti integrite sťažovateľa alebo zlému zaobchádzaniu s ním, či k jeho poníženiu, prípadne utrpeniu.

Prípustnosť aplikácie čl. 3 dohovoru si aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyžaduje určiť, či utrpenie alebo poníženie obeť mučenia, s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti, prekročili minimálnu požadovanú úroveň závažnosti. Ústavný súd v tejto veci jednoznačne dospel k záveru, že ak by aj sťažovateľovi v súvislosti s jeho poznatkom prípravy zločinu na jeho osobu bol spôsobený určitý psychický diskomfort, určite tento nedosiahol stupeň požadovaný pre úspešnú aplikáciu záruk upravených čl. 3 dohovoru. Tento záver vyplýva už aj zo samotnej skutkovej vety uvedenej v prvostupňovom rozhodnutí o oslobodení obžalovaných spod obžaloby, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ po tom, ako sa dozvedel o pripravovanom čine, sám inštruoval [REDAKOVANÉ] (ktorého úloha mala spočívať v samotnom vykonaní činu – ublížiť sťažovateľovi na zdraví), ako má v tejto veci ďalej postupovať, a teda oznámiť obžalovaným „úspešnosť“ ich

údajného zámeru, a to zrejme s úmyslom sledovať ich reakcie a ďalší postup, čo ale nesvedčí o vzniku obáv sťažovateľa o svoj život alebo zdravie. Racionálnym vyhodnotením týchto zistení pri uplatnení elementárnej logiky je potom možné dôjsť k opodstatnenému záveru, že predmetná udalosť sa sťažovateľa nedotkla takou kvalifikovanou mierou, ktorá by bola spôsobilá iniciovať úvahu o možnom zásahu do práva sťažovateľa na zákaz mučenia, tak ako je obsiahnuté v čl. 3 dohovoru.

V texte sťažnosti to síce nie je priamo uvedené, ale pokiaľ sťažovateľ vytvára analógiu medzi chápaním trestnosti prípravy podľa trestnoprávnych noriem Slovenskej republiky (trestná zodpovednosť za prípravu zločinu – § 13 Trestného zákona) a zákazu „prípravy“ mučenia podľa čl. 3 dohovoru (t. j. uplatnenie ochrany podľa čl. 3 dohovoru pri „príprave“ mučenia, podrobovania neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu), tak tento názor nemožno akceptovať, a to predovšetkým vzhľadom na rozdielnosť podstaty a prirodzenosti týchto úprav. To, že je príprava na zločin podľa právnej úpravy Slovenskej republiky trestná, neznamená (bez splnenia ďalších podstatných podmienok), že pokiaľ táto príprava smeruje k spáchaniu zločinu, ktorého následky by sa potencionálne mohli prekryvať s následkami predpokladanými v čl. 3 dohovoru, že bude tento automaticky aplikovateľný.

Aj z prípadu Assenov a ďalší proti Bulharsku (rozsudok č. 24760/94 z 28. 10. 1998), ktorým sťažovateľ argumentuje, vyplýva, že štát musí vykonať účinné vyšetrovanie, avšak až po tom, ako sťažovateľ vznesie obhájitelné tvrdenie, že bol podrobený úmyselnému zlému zaobchádzaniu. Iniciátorom začatia účinného úradného vyšetrovania je teda dôveryhodné tvrdenie, že došlo k zlému zaobchádzaniu so sťažovateľom. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v zmieňovanom prípade Európsky súd pre ľudské práva konštatoval nedostatok presvedčivých dôkazov o zlom zaobchádzaní.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením zákazu mučenia podľa čl. 3 dohovoru a napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 58/2014 z 20. mája 2015 absentuje akákoľvek príčinná súvislosť, čo je

dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia označeného práva (pozri čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2015